

Portefeuillehouder
H.P. Mittendorff

Datum raadsvergadering
26 november 2009

Datum voorstel
13 oktober 2009

Agendapunt

Onderwerp
Statuten Stichting Openbaar Onderwijs

De raad wordt voorgesteld te besluiten:

1. de algehele wijziging van de statuten van de Stichting openbaar onderwijs Rijn- en Heuvelland, conform de bijgaande concept-Akte van statutenwijziging van 4 september 2009, goed te keuren;
2. het benoemen van de leden die ten tijde van het passeren van de statutenwijziging deel uitmaken van het bestuur tot lid van de raad van toezicht goed te keuren.

Inleiding

De Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuvelland wenst de huidige bestuursstructuur te wijzigen naar een Raad van toezicht- model. Van deze gelegenheid wordt gebruik gemaakt om een aantal andere wijzigingen aan te brengen. Het stichtingsbestuur verzoekt in dat verband de raden van de deelnemende gemeenten om de noodzakelijke statutenwijziging goed te keuren. Een gelijklopend voorstel wordt aan de raden van de andere deelnemende gemeenten gedaan.

Beoogd effect

Het vastleggen van een heldere verantwoordelijkheidsstructuur voor het bestuur van de Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuvelland.

Argumenten

1.1. De wijziging van de statuten behoeft de goedkeuring van de gemeenteraad.

De aanpassing van de bestuursstructuur vraagt om een wijziging van de statuten. Het bestuur van de stichting is bevoegd om te besluiten tot statutenwijziging en behoeft daarvoor de goedkeuring van de raden van de deelnemende gemeenten.

1.2. Het beginsel van een goed onderwijsbestuur vraagt om scheiding van de functies van bestuur en toezicht.

De geldende opvattingen over goed onderwijsbestuur ('good governance') gaan ervan uit dat de functies bestuur en toezicht van elkaar worden gescheiden. Dit is voor het onderwijsveld in 2006 neergelegd in het rapport 'Degelijk onderwijsbestuur' van de Onderwijsraad. Dit komt ook terug in diverse codes gericht op het onderwijs en in het wetsvoorstel 'Goed onderwijs, goed bestuur'. Dit wetsvoorstel ligt voor bij de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel vermeld ook voor het openbaar primair onderwijs heel uitdrukkelijk de mogelijkheid van een raad van toezicht. In verband daarmee heeft het bestuur van de stichting de voorkeur om over te gaan naar een 'raad van toezicht-model'. In plaats van een vrijwilligersbestuur met bestuurlijke eindverantwoordelijkheid zal de stichting dan een raad van toezicht met toezichthouderverantwoordelijkheid hebben. In plaats van een directie zal de stichting dan een statutair bestuur hebben dat wordt gevormd door een college van bestuur. Het college van bestuur zal de algehele bestuurlijke eindverantwoordelijkheid dragen. Het college van bestuur bestaat volgens de statuten uit een of meer personen. De intentie is te komen tot een college van bestuur dat bestaat uit twee personen, een voorzitter en een lid. Het college van bestuur heeft één gezicht, gaat uit van onderlinge vervanging en heeft in de voorzitter van het College een 'primus inter pares'.

De benoeming van een lid van het college van bestuur geschiedt aan de hand van een door de raad van toezicht vast te stellen profielschets. De profielschets bevat de kwaliteiten en deskundigheden waaraan een lid van het college van bestuur dient te voldoen.

De vaststelling van het salaris en de overige arbeidsvoorwaarden van een lid van het college van bestuur geschiedt door de raad van toezicht.

De raad van toezicht ziet toe op de gang van zaken binnen de stichting en de werkzaamheden van het college van bestuur.

1.3. De bestaande bevoegdheden van de gemeenteraad blijven ongewijzigd.

De Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuvelland is een 'stichting openbaar onderwijs' zoals nader is uitgewerkt in artikel 47 van de Wet op het primair onderwijs (hierna: WPO). In die bepaling zijn de bevoegdheden van de gemeenteraad in het kader van het toezicht omschreven. Dat externe toezicht is gericht op het openbare karakter en de algemene toegankelijkheid van het openbaar onderwijs. Zowel de huidige statuten als de nieuw voorgestelde statuten voldoen aan het bepaalde in de WPO.

De keuze voor het 'raad van toezicht-model' heeft de facto geen invloed op de bevoegdheden van de gemeenten ten aanzien van de stichting. In het 'raad van toezicht-model' is het van belang dat de raad van toezicht goed functioneert. Daarom wordt bepaald dat de leden van de raad van toezicht openbaar worden geworven aan de hand van vooraf opgemaakte openbare profielen waarover de gemeenteraden en de leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (hierna: GMR) hebben kunnen adviseren. Het zijn de gemeenteraden die overgaan tot benoeming.

Daarnaast behouden de gemeenten hun bevoegdheden inzake taakverwaarlozing, opheffing, begroting en jaarrekening, statutenwijziging en ontbinding van de stichting. Overigens is in onze gemeente (op basis van het Algemeen delegatiebesluit De Bilt 2004) het goedkeuren van begroting(swijziging) en jaarrekening van de stichting gedelegeerd aan ons college, voor zover dat niet leidt tot financiële consequenties die niet bij de gemeentebegroting zijn voorzien.

In 2007 is in een convenant vastgelegd dat de portefeuillehouders onderwijs van de deelnemende gemeenten tweemaal per jaar met bestuur van de stichting overleggen. De agenda van dat overleg bestaat in elk geval uit de financiële toestand van de stichting en het openbare karakter van het onderwijs en de stichting. Dit convenant blijft, ook na de wijziging van de statuten, onverkort van kracht.

1.4. De mogelijkheid wordt geopend tot samenwerking ter wille van het instandhouden van een bijzondere school.

De huidige statuten bieden de stichting niet de mogelijkheid om een bijzondere school in stand te houden. In het bijzonder wordt gedacht aan kleinschalige bijzondere neutrale scholen.

In de praktijk blijkt een aantal van deze scholen moeite te hebben met hun financiële positie en contact te zoeken met de stichting. De stichting acht het in het belang van de leerlingen van de betrokken scholen dat zij als grotere organisatie een bijdrage kan leveren aan de oplossing.

Meer leerlingen betekent meer bekostiging en daarmee behoud aan variëteit in het onderwijsaanbod bij teruglopende leerlingenaantallen. Het sluiten van een school zou voor een gemeente nadelige financiële consequenties kunnen hebben. De gemeenten zijn immers ook verantwoordelijk voor de huisvesting van de bijzondere scholen en hebben belang bij een efficiënte inzet van de ter beschikking gestelde schoolgebouwen. Vanaf het moment dat een bijzondere school bij de stichting is ondergebracht, is in juridische zin sprake van een samenwerkingsstichting. De wettelijke minimumeisen met betrekking tot de invloed van de gemeenten liggen wat lager, maar in de statuten is ervoor gekozen om voor de gemeenten een invloed toe te kennen zoals ook in de huidige situatie. Het zwaartepunt ligt immers op de openbare scholen.

- 1.5. *De positie van de oudergeleding in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad bij de benoeming van bestuursleden wordt versterkt.*

De huidige statuten spreken over een bindend voordrachtsrecht voor de oudergeleding van de GMR voor eenderde van het aantal bestuurszetels. Dat sluit aan op de wet en is overgenomen in de voorgestelde statuten. Toegevoegd is dat de raad van toezicht en de GMR kunnen afspreken dat het voordrachtsrecht wordt 'uitgeruild' tegen invloed op alle zetels in de raad van toezicht, en wel door een plaats in de benoemingscommissie. De verwachting is dat daarvan in de praktijk gebruik zal worden gemaakt.

- 1.6. *In belang van de continuïteit van de stichting, wordt een voorziening getroffen voor het geval een deelnemende gemeente haar goedkeuringsrechten langdurig niet uitoefent.*

In de nieuwe statuten wordt bepaald dat een gemeenteraad die meer dan zes maanden achtereen niet inhoudelijk heeft gereageerd op een verzoek tot goedkeuring van de begroting, jaarrekening of statutenwijziging, geacht wordt die goedkeuring gegeven te hebben. De gemeenteraden hebben er belang bij hun bevoegdheden uit te kunnen uitoefenen, ook als dat door omstandigheden meer tijd kost dan gebruikelijk. Daar staat tegenover dat de stichting een belang bij continuïteit heeft.

Het systeem van stilzwijgende goedkeuring is niet van toepassing op een verzoek tot goedkeuring van een besluit tot ontbinding van de stichting.

- 1.7. *Voorzien wordt in bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering.*

De stichting verzekert de privé-aansprakelijkheid van haar leden van het college van bestuur en de raad van toezicht.

Is sprake geweest van een ernstig verwijt ten aanzien van bestuur of toezicht, dan vergoedt de verzekering de schade (tenzij het lid van het college van bestuur of de raad van toezicht opzettelijk heeft gehandeld, met schade als beoogd gevolg). De stichting kan daarmee schade op een verzekeringsmaatschappij afwentelen, zodat daarmee geen sprake is van een negatief effect op de financiële positie van het openbaar onderwijs. Het is voor het openbaar onderwijs en dus voor de stichting van belang dat leden van college van bestuur en raad van toezicht ook in spannende situaties beslissingen durven te nemen in het belang van de stichting. Soms is die daadkracht nodig zonder dat er tijd is voor uitvoerige analyses en studies.

Omdat de verzekering in de praktijk een aantal uitsluitingen kent, is in geval van zodanige uitsluiting, in de statuten een vangnet opgenomen.

- 2.1. *De huidige bestuurders vervullen reeds een toezichthoudende rol.*

De bevoegdheid tot het benoemen van leden van de raad van toezicht ligt op grond van de (nieuwe) statuten bij de raden van de deelnemende gemeenten. Feitelijk zijn de huidige bestuurders ook nu al degenen die de toezichthoudende rol vervullen. Met de statutenwijziging wordt het 'raad van toezicht-model' ingevoerd, zodat de huidige bestuurders ook formeel tot leden van de Raad van toezicht kunnen worden benoemd. De verantwoordelijkheden worden zodoende neergelegd op de plaats waar ook de bevoegdheden worden uitgeoefend.

Kanttelingen en alternatieven

Niet van toepassing.

Aanpak/ Uitvoering

Na de goedkeuring van de raden van de deelnemende gemeenten, worden de nieuwe statuten notarieel getransporteerd en is de beoogde statutenwijziging een feit.

Communicatie

Wij zullen het stichtingsbestuur informeren over uw besluit omtrent de goedkeuring van de statutenwijziging.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Kosten, baten en dekking

De voorgestelde statutenwijziging heeft voor ons geen financiële consequenties.

Burgemeester en wethouders van de gemeente De Bilt,
de secretaris, de burgemeester,

drs R.A.K. Huijbregts

A.J. Gerritsen

Bijlagen bij het raadsvoorstel

Meegezonden bijlagen	1.	Akte van statutenwijziging Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuvelland, concept d.d. 4 september 2009.
Stukken ter inzage	1.	brief d.d. 14 september 2009 van bestuur Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuvelland met verzoek om goedkeuring van de statutenwijziging en de benoeming van de leden van de raad van toezicht.
	2.	huidige statuten Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuvelland.
Geheime stukken ter inzage (conform art. 25 Gemeentewet)	n.v.t.	

Contactambtenaar: mevrouw S.L. van den Berge, T (030) 228 95 82, E BergeI@DeBilt.NL

De raad van de gemeente De Bilt;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 oktober 2009, met het onderwerp Statuten Stichting Openbaar Onderwijs;

overwegende dat het gewenst is om een heldere verantwoordelijkheidsstructuur vast te leggen voor het bestuur van de Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuvelland.;

gelet op het bepaalde in artikel 48, lid 7 van de Wet op het primair onderwijs en in de huidige Statuten van de Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuvelland;

BESLUIT:

1. de algehele wijziging van de statuten van de Stichting openbaar onderwijs Rijn- en Heuvelland, conform de bijgaande concept-Akte van statutenwijziging van 4 september 2009, goed te keuren;
2. het benoemen van de leden die ten tijde van het passeren van de statutenwijziging deel uitmaken van het bestuur tot lid van de raad van toezicht goed te keuren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 26 november 2009,

de raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

mr drs J.L. van Berkel

A.J. Gerritsen